

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства
та природокористування

Кафедра менеджменту та публічного врядування

07-06-50M

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до практичних робіт та виконання самостійної роботи
з навчальної дисципліни
«Основи публічної політики»
для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського)
рівня за освітньо-професійною програмою
«Публічне управління та адміністрування»
спеціальності «Публічне управління та адміністрування»
денної і заочної форми навчання

Рекомендовано
науково-методичною
радою з якості ННІЕМ
Протокол № 5
від 14.11.2023 р.

Рівне – 2023

Методичні вказівки до практичних робіт та виконання самостійної роботи з навчальної дисципліни «Основи публічної політики» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітньо-професійною програмою «Публічне управління та адміністрування» спеціальності «Публічне управління та адміністрування» денної і заочної форми навчання. [Електронне видання] / Шинкарук А. Л. – Рівне : НУВГП, 2023. – 36 с.

Укладач: Шинкарук А. Л., к.політ.н., доцент кафедри менеджменту та публічного врядування.

Відповідальний за випуск: Тихончук Л. Х., д.держ.упр., доцент, в.о. завідувача кафедри менеджменту та публічного врядування.

Керівник групи забезпечення ОП
к.е.н., доцент

Антонова С. Є.

© А. Л. Шинкарук, 2023
© НУВГП, 2023

ЗМІСТ

1.	Загальні положення.....	4
2.	Поради з планування і організації вивчення навчальної дисципліни.....	6
3.	Вимоги до проведення практичних занять дисципліни	
5.	Тематика практичних занять.....	9
21.	Оцінювання знань студентів.....	33
22.	Список рекомендованої літератури.....	34

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Даний курс акцентує увагу на практичному оволодінні основними концепціями і методами публічної політики та управлінської діяльності; цілісного уявлення про сучасні механізми державного впливу на найважливіші сфери суспільного життя, а також про проблеми взаємодії суспільства і держави.

Мета викладання навчальної дисципліни «Основи публічної політики» є формування знання студентів про засади публічної політики та управління як наукової і навчальної дисципліни; реальні механізми здійснення державної політики; ролі та функцій основних державних організацій в суспільній системі; різні види і напрями державної політики в сучасних умовах.

Публічна політика в умовах воєнного стану відзначається різними важливими аспектами, спрямованими на забезпечення безпеки, стабільності та ефективного управління в країні під час конфлікту. Перш за все, така політика повинна бути націлена на захист і безпеку громадян, а також збереження територіальної цілісності та суверенітету держави. Це включає в себе вжиття заходів для захисту населення від загроз з боку агресора, а також забезпечення життєво важливих ресурсів, які можуть бути обмежені в умовах воєнного стану.

Під час конфлікту політика також повинна сприяти гуманітарним зусиллям, включаючи забезпечення гуманітарної допомоги постраждалим громадянам та забезпечення доступу до медичної допомоги та освіти. Крім того, ця політика повинна покладати особливий акцент на дипломатичні та міжнародні зусилля для досягнення миру і врегулювання конфлікту. Ефективна комунікація з громадськістю та міжнародними партнерами також є важливою складовою публічної політики в умовах воєнного стану для забезпечення підтримки та координації зусиль у рішенні кризової ситуації та мінімізації людських страждань.

Публічна політика включає в себе набір стратегічних інструментів та підходів, які визначають спосіб прийняття, реалізації та оцінки рішень у сфері державного управління. Ці основи передбачають аналіз суспільних потреб і проблем,

визначення мети та завдань політики, а також розробку стратегій, програм і механізмів впровадження. Важливою частиною публічної політики є також залучення громадян до процесу прийняття рішень та забезпечення відкритості та відповідальності в діяльності органів влади. Європейський досвід у галузі публічної політики відзначається високим стандартом управління, зокрема в Європейському Союзі, де існують чітко визначені процедури прийняття рішень, велика увага приділяється соціальній справедливості та дотриманню прав людини. Цей досвід слугує прикладом для інших країн, що прагнуть розвивати та вдосконалювати свою систему публічної політики, спираючись на принципи відкритості, ефективності та діалогу з громадянами.

Після вивчення даної дисципліни здобувачі вищої освіти повинні:

отримати компетентності:

ЗК 1. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 2. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 4.Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 5.Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 6.Здатність працювати в команді.

ЗК8.Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 9.Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ФК2. Здатність забезпечувати належний рівень вироблення та використання управлінських продуктів, послуг чи процесів.

ФК8. Здатність готувати проекти управлінських рішень та їх впроваджувати.

ФК11. Здатність у складі робочої групи проводити прикладні дослідження в сфері публічного управління та адміністрування.

ФК14. Здатність досліджувати та розв'язувати складні проблеми управлінської діяльності, використовувати та впроваджувати нові підходи до публічного управління з врахуванням

євроінтеграційних завдань з метою підвищення його ефективності в різних сферах, секторах.

ФК18. Здатність аналізувати зміни до законодавства в публічній сфері та використовувати сучасні форми правозахисту.

Програмні результати навчання:

ПРН1. Використовувати базові знання з історичних, культурних, політичних, соціальних, економічних засад розвитку суспільства.

ПРН5. Знати стандарти, принципи та норми діяльності у сфері публічного управління та адміністрування.

ПРН6. Знати та застосовувати основні нормативно-правові акти та положення законодавства у сфері публічного управління та адміністрування.

ПРН11. Уміти відшукувати та узагальнювати інформацію, робити висновки і формувати рекомендації в межах своєї компетенції.

ПРН17. Уміння використовувати іноземний досвід міжнародної міжрегіональної співпраці та реалізовувати євроінтеграційні завдання в публічному управлінні та адмініструванні.

ПРН19. Знати особливості реалізації управлінських функцій, використовувати системні знання про механізми, методи та інструменти публічного управління в різних сферах.

ПРН20. Знати теоретичні та прикладні засади вироблення й аналізу публічної політики, основ публічної служби, основ та концепції розвитку цифрових комунікацій, в т.ч. у форматі «смарт-сіті».

Поради з планування і організації вивчення навчальної дисципліни

Самостійна робота здобувача є одним із важливих засобів оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять. Зміст самостійної роботи при вивченні дисципліни визначається навчальною програмою дисципліни, завданнями та вказівками викладача, даними методичними вказівками. Головною метою самостійної роботи є закріплення, розширення та поглиблення набутих у процесі аудиторної роботи знань, вмінь та навичок, а також самостійне

вивчення та засвоєння нового матеріалу під керівництвом викладача. Питання, що виникають у здобувачів стосовно виконання запланованих завдань, вирішуються на консультаціях, які проводяться згідно графіку, затвердженого кафедрою державного управління, документознавства та інформаційної діяльності.

Самостійна робота здобувачів під час вивчення навчальної дисципліни включає такі форми:

- опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу;
- вивчення окремих тем і питань, які передбачені для самостійного опрацювання;
- підготовка до практичних занять;
- систематизація вивченого матеріалу дисципліни перед контрольними заходами;
- підготовка наукової статті, есе, презентацій за програмою дисципліни;
- підготовка доповідей та участь в наукових студентських конференціях, круглих столах, тощо.

Всі завдання самостійної роботи здобувачів поділяються на обов'язкові та вибіркові, виконуються у встановлені терміни, з відповідною максимальною оцінкою та передбачають певні форми звітності щодо їх виконання. Обов'язкові завдання виконуються кожним без винятку здобувачем у процесі вивчення навчальної дисципліни, вибіркові завдання є альтернативними.

Після виконання обов'язкових та вибіркових завдань у встановлені терміни студент звітує викладачеві, а набрані ним бали враховуються як кількість балів за поточну успішність в навчальній роботі.

Оцінювання результатів поточної роботи (завдань, що виконуються на практичних, індивідуальних заняттях та консультаціях, результати самостійної роботи студентів) проводиться за такими критеріями (у відсотках від кількості балів, виділених на завдання із заокругленням до цілого числа):

- а) 100 % - завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень;
- а) 80 % - завдання виконано повністю і вчасно, проте містить

окремі несуттєві недоліки (розмірності, висновки, оформлення тощо);

а) 60 % - завдання виконане повністю, але містить суттєві помилки у розрахунках або в методиці;

б) 40 % - завдання виконане частково та містить суттєві помилки методичного або розрахункового характеру;

в) 0 % - завдання не виконане.

В процесі вивчення здобувачами дисципліни передбачено наступні види роботи викладачів зі здобувачами:

- індивідуальні консультації за графіком, затвердженим кафедрою державного управління, документознавства та інформаційної діяльності;

- перевірка виконання індивідуальних завдань поточного контролю та модульних контрольних робіт;

- індивідуальні заняття зі здобувачами з метою підвищення рівня їхньої підготовки та розвитку індивідуальних здібностей, результатом яких може бути підготовка наукових доповідей, статей.

Контроль самостійної роботи здобувачів здійснюється на практичних та індивідуальних заняттях у формі поточного контролю, модульних контрольних робіт та перевірки якості виконання домашніх завдань.

Розподіл годин самостійної роботи студентів для денної та заочної форм навчання наведені в таблиці 1.

Таблиця 1

Розподіл годин самостійної роботи студентів

№ з\п	Види навчальної діяльності	Обсяг часу, годин
1	2	3
1	Опрацювання лекційного матеріалу	<u>20</u>
2	Підготовка до практичних занять	30
3	Самостійна робота (опрацювання окремих частин тем програм, які не викладаються на лекціях)	<u>48</u> 48
4	Підготовка до контрольних заходів	<u>30</u> 60

5	Разом	<u>78</u> 108
---	-------	------------------

*Примітка: у чисельнику – дані для студентів денної форми навчання, у знаменнику – для заочної форми навчання.

ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Практичне заняття 1

Обговорення 1.1

Проаналізувати інформацію:

«Видатний англійський філософ М. Оукшотт, який очолював в 1950-60-і роки кафедру політичної науки Лондонської школи економіки, писав: «Управління стає особливою обмеженою сферою діяльності по забезпеченню і підтримці загальних норм поведінки, які розглядаються не як розпорядження, що нав'язують основні види, діяльності, а як засоби, що надають людям можливість займатися на свій розсуд будь-якою діяльністю».

Чи згодні Ви з даними судженням? Відповідь аргументуйте

Обговорення 1.2

Мобільні телефони для водіїв

Обговоріть свою точку зору порівняно з ситуацією 2003 року. Як змінилися проблеми з використанням мобільного телефону з того часу? Чи поява технології смартфонів призводить до збільшення відволікання водіїв?

Обговорення 1.3

Державна (публічна) політика відрізняється від законодавства чи управління. Чи ви вважаєте, що виконавчій владі слід дозволити використовувати політику, щоб перевизначити або спрямувати сферу громадських питань, які повинні регулюватися законодавством. Ваша думка має бути науковою та включати цитати та посилання для захисту вашої позиції. Ваші відповіді мають бути суттєвими та стимулювати додаткові думки чи питання.

Ознайомлення з літературою 1.

Розділ 1. Державна політика : підручник / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України; ред. кол.: Ю. В. Ковбасюк (голова), К. О. Ващенко (заст. голови), Ю. П. Сурмін (заст. голови) та ін. К. : НАДУ, 2014. 448 с.

Практичне заняття 2

Обговорення 2.1

Політика та релігія - це технології

Перегляд та обговорення виступу

Feldman N. Ноа Фельдман: Политика и религия - это технологии. URL:
https://www.ted.com/talks/noah_feldman_says_politics_and_religion_are_technologies?language=ru (дата звернення: 04. 10. 2018).

Робоча книга з аналізу політики

Етап 1: Визначення проблеми

Ключові питання

- Що змушує до аналізу політики?
- В чому проблема, що потрібна політичне рішення?
- Ким є клієнт, для якого ви будете проводити аналіз?

1. Брейнсторм проблемних елементів

- Перерахуйте будь-які аспекти проблеми, які спадають на думку.
 - Подумайте, наприклад, з точки зору:
 - дефіцит або надлишок ("забагато" або "занадто мало")
 - недоліки на ринку (зовнішні наслідки, дисбаланс ринку, інформаційна асиметрія, моральна небезпека, несприятливий відбір тощо)
 - Визначте відповідні підпроблеми. Наприклад, діагностувати умови, які викликають або негативно впливають на більшу проблему (проблемний важіль).

2. Визначення проблеми

- Тепер напишіть одне, коротке визначення проблеми (це неявно включає виявлені елементи проблеми).
- Будьте максимально конкретними.

Переконайтеся, що ви зосереджені на правильній проблемі!

- Не плутайте елементи проблеми, симптоми чи побічні ефекти з актуальним вирішенням проблеми.
- Переконайтеся, що ви не визначили "рішення" в проблемі занадто вузько, зосереджуючи увагу лише на одному або дуже малій кількості елементів проблеми.

Визначіть правильний масштаб!

- Переконайтеся, що ваша сфокусованість і масштаби проблем є достатньо комплексними та одночасно керованими.
- Більшість проблем у тій чи іншій мірі пов'язані з іншими проблемами, що часто є складнішими, - не дозволяйте собі перевантажувати цілі, які виходять за рамки можливого поточного контексту аналізу політики.

Ознайомлення з літературою 2.

Розділ 2. Державна політика : підручник / Нац. акад. держ. упр. при Президентіві України; ред. кол.: Ю. В. Ковбасюк (голова), К. О. Ващенко (заст. голови), Ю. П. Сурмін (заст. голови) та ін. К. : НАДУ, 2014. 448 с.

Практичне заняття 3

Обговорення 3.1

Переглянути TED Talks відео:

Раян Дешамп "Справжнє значення зв'язків: Соціальні мережі та публічна політика" (2013) TEDx Talks

The True Meaning of Connection: Social Networks and Public Policy: Ryan Deschamps at TEDxRegina. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=9inkHWJnmCo> (дата звернення: 04. 10. 2018).

Джонатан Хайд Як спільні загрози визначають спільне (політичне) середовище

Haidt J. How common threats can make common (political) ground. URL:

https://www.ted.com/talks/jonathan_haidt_how_common_threats_can_make_common_political_ground (дата звернення: 04. 10. 2018).

Обговорення 3.2

Неприйняття рішень - це умова, коли на порядок денний чи політику можуть впливати зовнішні чинники, які перешкоджають вирішенню проблеми. Іноді причини пов'язані з управлінням конфліктом.

Обговоріть сенс управління конфліктом, оскільки це стосується питань державної політики та наведіть приклади, коли політичні проблеми вплинули на "не прийняття рішень".

Переконайтеся, що публікації включають цитати та ресурси. Ваш опис повинен складати не менше 250 слів. Відповідайте на мінімум на одну іншу публікації від студентів для повного оцінки на це завдання.

Обговорення 3.3

Дозвіл на зброю для населення

Прочитати матеріали по тематиці. Висловити власну думку

Питання 1 ("Публічні" проблеми)

Назвіть принаймні три загальнодоступні проблеми, які ви виявили в статтях. Що визначає їх як "публічну" проблему?

Обговорення

Перший аспект, який потрібно пам'ятати, полягає в тому, що не всі питання є публічними питаннями. Питання є доцільними для державного втручання, коли існує ринкова недостатність, де існує неправильне управління сферами традиційного залучення громадськості або де системи, як правило, відбуваються поза ринковою взаємодією.

Три можливі публічні питання:

- Шкільна безпека
- Контроль над зброєю
- Лікування психічних захворювань

Шкільна безпека має ряд характеристик, що становлять публічну проблему. Громадська безпека - це приклад громадської участі через системи поліцейської та кримінальної юстиції. Школа також є традиційною сферою залучення громадськості. Поліція, кримінальне судочинство та освіта є

також системами, які зазвичай виходять за межі традиційних ринкових взаємодій.

Контроль над зброєю частково вписується в сфери охорони правопорядку та кримінального правосуддя і це є сфера державного регулювання. Власність зброї також може мати ринкову складову у вигляді зовнішніх витрат на охорону здоров'я та безпеку.

Лікування психічних захворювань є традиційною сферою залучення громадськості. Подібно до контролю зброї, може виникнути ринкова проблема через зовнішні витрати на безпеку.

Питання 2 (визначення проблеми)

Запропонуйте визначення проблеми на основі інформації з відкритих джерел.

Обговорення

Визначення проблем визначає обсяг робіт, запланований аналітиком. Цей обсяг може бути обмеженим або він може бути широким, прагнучи знайти загальне та стале рішення.

Точне визначення проблеми дозволяє читачеві знати, що аналітик прагне вирішити.

Перш ніж ризикувати різними можливими визначеними проблемами, варто сформулювати рекомендації.

Використовувати дефіцит та надлишок

Кваліфікувати, де це можливо.

Зробіть проблему оцінною.

Діагностика причин проблем.

Визначте приховані можливості.

Уникайте проблемної риторики.

Використовувати дефіцит та надлишок

Дефіцит і надлишок використовують такі слова, як "забагато" і "занадто мало". Прямі політичні заяви цієї ідеї тут можуть включати вислови, що існує "забагато загроз", що існує "забагато доступної зброї", і що "занадто багато психічно нестабільних людей без належного догляду".

Всі ці заяви негайно викликають питання: який рівень є належним? Якщо це занадто багато, скільки буде потрібно?

Чи існує ідеальна сума або золота середина? Чи повинна бути зброя, навіть якщо не так багато, як зараз?

Задайте питання: які альтернативи існують для вирішення проблеми?

Як це впливає на інші інтереси або права?

Кваліфікувати, де це можливо.

Ще краще, ніж дефіцит і надлишок взагалі, спробуйте дати читачеві уявлення про те, скільки це занадто багато чи занадто мало.

Якщо ви стверджуєте, що існує забагато зброї, скільки потрібно буде видалити з системи, щоб досягти належного рівня?

Кваліфікація суттєво звужує та уточнює сферу проблеми.

Кількісна оцінка також дає читачеві уявлення про невизначеність, якщо, як зазвичай, є певна невизначеність у масштабі або причині проблеми.

Зробіть проблему оцінною.

Не потрібно всім погоджуватись з оціночним твердженням про визначення проблеми.

Наприклад, заява про проблему може заявляти, що існує забагато зброї, без занепокоєння, що інші можуть не погодитися з тим, що їх насправді забагато.

Особливе занепокоєння з приводу оціночних проблемних тверджень полягає у вставленні невивченого причинного зв'язку в визначення.

Діагностика причин проблем.

Після обговорення, визначення проблеми повинно діагностувати причини, що призводять до проблеми.

Визначте приховані можливості.

Втрачені можливості можуть бути відповідними темами для аналізу. Однак навряд чи спостерігач побачить ці проблеми як приховані можливості тут.

Уникайте проблемної риторики.

Проблемна риторика - це заряджене визначення з прихованим змістом.

Робоча книга з аналізу політики

Етап 2. Збір фактів

Ключові питання

- Що потрібно знати, щоб краще зрозуміти проблему?

Зокрема:

- обґрунтувати визначення проблеми (наприклад, додати кількісний елемент)?
- краще зрозуміти клієнта, його цінності та політичне і операційне середовище, в яких працює клієнт?
- визначити перспективні важелі для вирішення проблеми?

Виходячи з визначення проблеми та елементів проблеми: що потрібно знати, щоб краще зрозуміти та вирішити проблему?

ПОМІРКУЙТЕ перед збором!

Завжди пам'ятайте: збирання та впорядкування доказів може бути дорогим. На кожному етапі визначте пріоритети і гарантуйте, що користь від доказів перевищує вартість отримання.

Потенційні джерела доказів:

- Огляд наявної літератури
- Опитування "найкращих практик"
- Огляд потенційних аналогів в інших політичних сферах/секторах/розташуваннях

Практичне заняття 4

Обговорення 4.1.

Визначте актуальну проблему державної політики, використовуючи засоби масової інформації, YouTube, Facebook або інше джерело соціальної інформації. Надайте аналіз елементів, що беруть участь у процесі прийняття рішень для політики, і як вони застосовуються до елементів, обговорених у лекції.

Обговорення 4.2.

Відповідь на наступні два питання. Ваші відповіді повинні мати 150 або менше слів.

Питання 4.2.1. У порівнянні з чим?

Просте питання: "Порівняно з чим?" Що це означає, дійсно? Чому важливо пам'ятати це питання як аналітику політики?

Тези

Це питання підкреслює необхідність аналізу політики для порівняння існуючих практик з іншими реалістичними альтернативами, а не недосяжний ідеал. Адже багато бажаних рішень на практиці неможливо досягти.

"Порівняно з чим?" керує лінією між скептицизмом та цинізмом, обгрунтовуючи аналіз у реальних альтернативах. Погляд на альтернативи індивідуальний, незважаючи на порівняння та контекст, може призвести до підкреслення слабких сторін кожного.

Політичні рішення можуть поліпшити результати без досягнення ідеальної політики.

Одним з недоліків мислення лише з точки зору порівняльного аналізу є те, що в аналізі може виділятися спільна слабкість усіх альтернативних стратегій.

Прозорість, чіткі компроміси та пряме спілкування можуть продемонструвати переваги та недоліки кожної альтернативи, одночасно надаючи рекомендації в порівнянні та контексті.

Питання 4.2.2. (Колишня альтернатива)

Що є одним з найважливіших точок порівняння, який один з ключових показників політики, з яким слід порівнювати всі запропоновані альтернативи? Визначте цю постійно існуючу альтернативу і обговоріть, чому це завжди має бути варіантом який розглядається.

Тези

Дозвольте поточній тенденції продовжитись.

Ключове слово тут - "тенденції", а не "проекування поточної ситуації на майбутнє". Бізнес-цикли, політичні вибори

та подальше зростання можуть відбутися незалежно від будь-якого державного втручання. Цей варіант не передбачає жодних втручань, аніж будь-яких змін.

Продовження існуючих тенденцій - це майже завжди варіант, оскільки завжди можна зробити щось для вирішення проблеми.

Включення цього параметра є важливим з кількох причин:

- Державне втручання не обов'язково полегшує ситуацію.
- Будь-який порівняльний аналіз повинен мати базовий випадок. Сучасні тенденції містять базову ситуацію, проти якої можна порівняти інші.
- Використання існуючих тенденцій дозволить визначити компроміси чіткіше пізніше в аналізі.

Робоча книга з аналізу політики **Етап 3: Конструювання альтернатив**

Ключові питання

Які політичні варіанти або альтернативні стратегії втручання визначено для вирішення або подолання проблеми?

1. Брейнсторм переліку можливих альтернативних напрямків дій для вирішення політичної проблеми

- Будьте максимально всебічними
- Під час проходження цього процесу пам'ятайте про потреби, цінності та оперативну спроможність вашого клієнта
- Не хвилюйтеся про дублювання варіантів або про альтернативи, які можуть бути об'єднані
- Не забувайте про статус-кво або "нічого не робити": це майже завжди є альтернативою для розгляду
- Повернутися до проблеми та її елементів, щоб визначити можливі "точки втручання"

Для цієї вправи – мозковий штурм політичних альтернатив для досягнення бажаного впливу (або: вирішення вашої політичної проблеми) – зворотне картування може допомогти.

2. Пріоритети, концептуалізація і спрощення довгого списку варіантів

- Виберіть остаточний список альтернатив, які ви вважаєте найбільш важливими для оцінки - спробуйте скоротити список до 3-5
- Якщо ви намалювали зворотне картування (3.б), зверніться до переліку нижче
 - Будьте максимально конкретними та стислими, спростіть альтернативні описи якомога більше
 - Також надайте кожній альтернативі коротке ім'я для таблиць у наступних робочих аркушах
 - Ніколи не соромтеся повернутися до (2) і зібрати ще кілька доказів того, що може працювати: експериментальні дослідження, (кращі міжнародні практики, експерименти тощо)

Ознайомлення з літературою 4.

1. Новакова О. В., Пашина Н. П. Аналіз державної політики: навч. посібник. Луганськ, 2013. 262 с.
2. Розроблення публічної політики : практичний посібник / уклад. А. О. Чемерис. К. : ТОВ «Софія». 2011. 128 с.

Практичне заняття 5

Обговорення 5.1.

Борці за права.

Обговорення 5.2.

Електростанція.

Обговорення 5.3.

Повість про два міста.

Обговорення 5.4.

Героїні та герої.

Ознайомлення з літературою 5.

КОМПАС: Посібник з освіти в області прав людини за участі молоді. URL: <https://www.coe.int/uk/web/compass> (дата звернення: 04. 10. 2018).

Практичне заняття 6

Обговорення 6.1.

Дослідження належного управління (на прикладі обраного вами напрямку публічної політики)

1. Участь громадян, чесне проведення виборів та представництво
2. Респонзивність (професійна підтримка та відповідність)
3. Ефективність (оптимальне використання ресурсів, аудит, оцінка)
4. Відкритість та прозорість (доступ до інформації)
5. Дотримання і використання права (юридичні норми діяльності)
6. Етичність (боротьба з корупцією, конфлікти інтересів)
7. Компетенції і можливості (мотивація, методи, вдосконалення)
8. Інновації та відкритість до змін (нові способи рішення, готовність до експериментів)
9. Стійкість та стратегічне бачення (врахування майбутнього при здійсненні політики, перспективи розвитку і вдосконалення)
10. Фінансове управління (бюджет, звіти, планування ризиків)
11. Права людини, культурне різноманіття, соціальне залучення
12. Звітність (процес прийняття рішень, система протидії)

Більше – Current tools on Good Governance. URL: <https://www.coe.int/en/web/good-governance/toolkits> (дата звернення: 04. 10. 2018).

Обговорення 6.2.

Гра “Обираєш ТИ!”

Перша політична гра – Обираєш ТИ!. URL: <http://game.uchoose.info/> (дата звернення: 04. 10. 2018).

Пройти гру за двома ролями

- президент
- депутат(ка)

Занотувати питання і свої рішення.

Робоча книга з аналізу політики

Етап 4. Вибір критеріїв

Ключові питання

▪ Якими критеріями ви керуєтесь для оцінки успішності альтернативи?

1. Брейнсторм

▪ Брейнсторм списку можливих варіантів за критеріями по яких ви оцінюватимите альтернативні рішення як найбільш/найменш вдалі.

▪ Перерахуйте все що спадає на думку і що виглядає відповідним як "гарне" політичне рішення проблеми - не турбуйтеся про перебільшення, вимірюваність або виконання.

▪ Розгляньте різні типи критеріїв, що можуть відповідати.

▪ Якщо ви використовуєте зворотне картування для брейнсторму альтернатив, переконайтеся, що долучили відповідні критерії для бажаних результатів, які тут перераховані.

2. Завершення вашого списку

▪ Формулювання вашого остаточного набору оціночних критеріїв

▪ Переконайтеся, що ваш набір критеріїв є МЕСЕ (взаємовиключні та колективно вичерпні), тобто:

→ вони не перекриваються

→ разом взяті вони охоплюють все, що має значення для рішення

▪ Скоротіть свій список до 3-5 критеріїв

▪ Також надайте кожному критерію коротке ім'я для таблиць на наступних аркушах

Ознайомлення з літературою 6.

РОЗДІЛ 5. Системність державного управління. *Державне управління* : підручник : у 2 т. / Нац. акад. держ. упр. при Президентіві України ; ред. кол. : Ю. В. Ковбасюк (голова),

К. О. Ващенко (заст. голови), Ю. П. Сурмін (заст. голови) та ін. К. : Дніпропетровськ : НАДУ, 2012. Т. 1. 564 с.

Робоча книга з аналізу політики

Етап 5. Проектування результатів

Ключові питання

- Як кожна альтернатива "впливатиме" на кожен критерій?

Оцінки

Кількісні

- Намагайтеся зрозуміти причинно-наслідкові зв'язки між альтернативою та критеріями, про які йде мова - починайте, наприклад, просто вказавши напрямок цього причинно-наслідкового зв'язку: чи альтернатива Х збільшує або покращує (↑), зменшує або погіршує (↓) критерій А, чи є його вплив високим, низьким чи середнім тощо?

- Застосовуйте різні моделі для проектування результатів якщо це можливо, і зважайте, що жоден з них не презентуватиме точну копію реальності

Якісні

- Коли це можливо, пронумеруйте вашу проєкцію (збільшення на скільки? зменшення на скільки?). Хоча єдиної загальної оцінки достатньо, краще забезпечити числовий діапазон.

Використовуйте оцінки безбитковості та аналіз чутливості

- Підвищіть безальтернативність вашої проєкції
 - визначення порогу безбитковості або порогової межі (мінімальний рівень ефективності політики);
 - із зазначенням вірогідності кожної альтернативи для досягнення або перевищення цього результату / рівня «безбитковості»

2. Розгляд невизначеності, альтернативні сценарії та непередбачені наслідки

- Зрозуміти та підсумувати ключові невизначеності стосовно ваших результатів. Деякі результати будуть певними, а деякі результати можуть бути невизначеними.
- Уникайте ""пастки оптимізму"", написавши різні сценарії для прогнозованих результатів, наприклад з ""базовим сценарієм"", оптимістичним і песимістичним сценарієм.
- Передбачайте непередбачені наслідки, наприклад моральну небезпеку, несприятливе використання політики, надмірне регулювання тощо"

Практичне заняття 7

Обговорення 7.1. Як виглядає нова влада?

Heimans J. What new power looks like. URL:

https://www.ted.com/talks/jeremy_heimans_what_new_power_looks_like (дата звернення: 04. 10. 2018).

Обговорення 7.2.

Картування процесів у публічній політиці. За прикладом інформаційної та технологічної картки МРЕВ провести оцінку обраного процесу у вашій сфері публічної політики.

Обговорення 7.3

Agile для публічної політики та державного управління
Як застосувати концепцію Agile для обраної вами сфери публічної політики?

Приклади

1. Бажин Д. Культура Agile. URL: <https://www.slideshare.net/DenisBazhin/agilepptx-68051792> (дата звернення: 04. 10. 2018).
2. Как Agile используют в правительстве Норвегии, Новой Зеландии и США, или О важности изменений. URL: <https://biz.mann-ivanov-ferber.ru/2016/05/24/kak-agile-ispolzuyut-v-pravitelstve-norvegii-novoj-zelandii-i-ssha-ili-o-vazhnosti-izmenenij/> (дата звернення: 04. 10. 2018).
3. Гибкое управление продуктом в двух словах (русская версия). URL:

<https://www.youtube.com/watch?v=mIVRFYjIZ5A> (дата звернення: 04. 10. 2018).

4. Вступ до Agile та Scrum. URL:
<https://www.youtube.com/watch?v=9-FhMPsZK1A> (дата звернення: 04. 10. 2018).

Ознайомлення з літературою 7.

1. Концептуально-методологічні положення, підходи та моделі реалізації концепції New Public Management : наук. розробка / авт. кол. : Ю. П. Шаров, І. А. Чикаренко, Т.В. Маматова та ін. К. : НАДУ, 2012. 84 с.
2. Шрьодер П. НОВЕ ПУБЛІЧНЕ АДМІНІСТРУВАННЯ. URL:
<http://fnst.org/sites/default/files/uploads/2016/08/09/buchnmp-uaukr.pdf> (дата звернення: 04. 10. 2018).

Робоча книга з аналізу політики

Етап 6: Протистояння компромісам

Ключові питання

- Якими є компроміси між альтернативами і як ми маємо з ними працювати?

1. Визначте вагу кожного критерію

- Для кожного критерію проаналізуйте наскільки він важливий для інших критеріїв.
- Вкажіть відповідну вагу кожного критерію у зелених клітинах "ваги" справа. Ви можете використовувати відсотки; вказати значення за допомогою *, **, або ***; вказати потенційних порушників або бар'єри; тощо

2. Оцінка ваших альтернатив по критеріям

- За кожним критерієм, у свою чергу, спочатку призначте 10 балів на найкращу альтернативу відповідно до цього критерію, а потім призначте оцінку 1 для найгіршої альтернативи; потім розгляньте кожен іншу альтернативу і призначте кожному з них оцінку від 1 до 10 (залежно від того, де вони потрапляють між найкращими і найгіршими альтернативами). Присвойте бали кожній альтернативі відповідно до кожного критерію.

Практичне заняття 8

Обговорення 8.1.

Завдання провести дослідження сайтів органів державної влади та їх присутність у соціальних медіа.

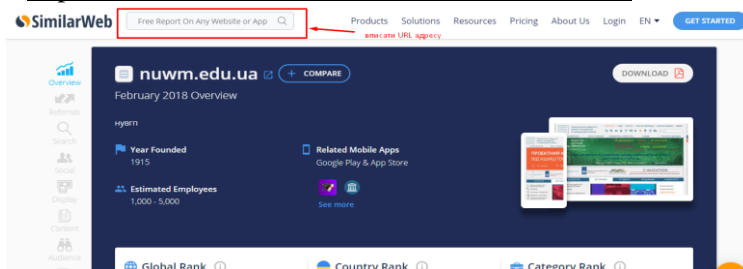
Обрати орган державної влади або підрозділу органу державної влади (наприклад департамент, обласна державна адміністрація, міська рада, бюджетна установа що відноситься до органів державної влади та публічного управління).

Провести дослідження присутності органів державної влади в мережі, аудит сайту та присутність у соціальних мережах.

Сайт

- 1) Зробити скріншот першої сторінки сайту
- 2) Проаналізувати за допомогою сайту similarweb, наприклад

<https://www.similarweb.com/website/nuwm.edu.ua>

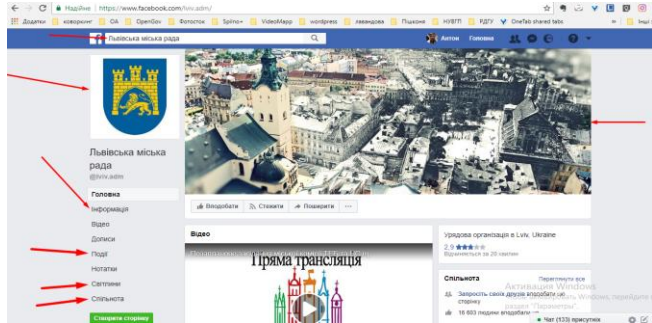

- 3) Зробити скріншоти всіх основних категорій аналізу (якщо така інформація присутня)

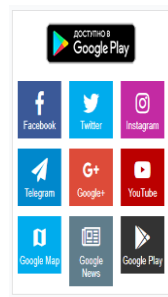

Соціальні мережі

- 1) виявити наявність посилань, вбудованих додатків або інших ознак використання соціальних мереж на основному сайті організації (кнопка подобається, поширити, посилання на профілі у основних соціальних мережах тощо). Зробити скріншот.
- 2) при можливості визначити чи існує на офіційному сайті посилання на опис профілів у соціальних мережах та правила використання цих ресурсів для працівників. Зберегти посилання на ці документи або сторінки.
- 3) якщо організація використовує Facebook для комунікації, проаналізувати наступні категорії
- 4) Провести аналіз активності сторінки та зберегти скріншоти.
 - а) Відвідати сторінку організації у Facebook і звернути увагу на такі елементи

- i) Загальне оформлення сторінки відповідно до стилю організації
- ii) логотип на аватарці
 - (1) обкладинка (як часто

- змінюється)
- (2) офіційна URL адреса
- (3) Активність публікацій
- (4) характеристики подій і активність користувачів подій
- (5) наявність мультимедіа (відео, презентації, прямі трансляції) тощо на сторінці у Facebook
- (6) фотоальбоми з хештегами та описами

- (7) посилання на інші структурні підрозділи в межах організації або партнерські організації
 - (8) посилання на групи або спільноти що під'єднані до сторінки
 - (9) заповнена частина Про організацію (розділ Інформація)
 - (10) наявність або відсутність можливості надіслати повідомлення або звернення на сторінку, інша контактна інформація на сторінці
- iii) використання та оформлення сторінки працівниками організації зокрема керівником

5) YouTube

- a) якщо організація використовує YouTube для збереження відео, зробити скріншот основної сторінки каналу та дати характеристику активності каналу (основна статистика, загальні властивості відео розміщених на каналі організації - прями трансляції, інструкції, записи подій, рекламні ролики, інші відео)
 - i) Можна застосувати ресурс SocialBlade або подібні для аналізу активності каналу, наприклад <https://socialblade.com/youtube/user/lvivadm>
- b) Інші соціальні мережі - зробити скріншот та дати короткі характеристики - Twitter, Flickr, Instagram, Telegram, Google Plus (за наявності).

Приклад посилання на сторінки в соціальних медіа на сайті Львівської міської ради

Перевірити також наявність у органи державної влади створеного мобільного додатку (за допомогою similarweb або пошуку на Google Play).

Ознайомлення з літературою 8

1. Сморгунов Л. В., Шерстобитов А. С. Политические сети: Теория и методы анализа : учебник для студентов вузов / Л. В. Сморгунов, А. С. Шерстобитов. М. : Издательство «Аспект Пресс», 2014. 320 с.

Робоча книга з аналізу політики Етап 8: Представлення власної історії

1 Визначення вашої аудиторії

- А. Хто має ключову роль у здійсненні обраної вами поведінки?
- Б. Хто забезпечує ключові ресурси?
- В. Хто здатен призупиняти, скорочувати або обмежувати вашу поведінку?
- Г. Хто має значний вплив при всіх цих умовах?

2 Аналіз ваших аудиторій – для кожної важливої категорії:

- А. Що вони цінують? Чого бояться?
- Б. У які аспекти вашої діяльності вони залучені для підтримки?
- В. У які аспекти вашої діяльності вони залучені для протидії?
- Г. Які основні конфлікти між інтересами і вподобаннями ключової аудиторії?

3 Формулювання вашого повідомлення

- А. Які хороші речі можуть трапитись або погані речі можна уникнути за вашої поведінки?
- Б. Як ваша бажана поведінка дасть такі бажані результати?
- В. У чому ваш бажаний варіант поведінки переважає над іншими?

4 Вибір і використання вашого засобу

- А. Яким є правильне поєднання нагадувань, звітів, прес-релізів, відео, соціальних мереж тощо?

Б. Чи можна використовувати адаптовані версії повідомлення для різних аудиторій?

В. Які слова та зображення найефективніше переконують вашу аудиторію (аудиторію)?

Г. Чи комунікаційні зусилля одноразові чи постійні?

Практичне заняття 9

Обговорення 9.1.

Карен Олсон. Лекція «Как общие ценности объединяют людей в сообщества». URL:

<https://www.youtube.com/watch?v=qhMIJWGsw9c> (дата звернення: 04. 10. 2018).

Обговорення 9.2.

Приклади суспільних благ в обраних вами сферах публічної політики

Обговорення 9.3.

Приклади трагедії спільнот в обраних вами сферах публічної політики

Обговорення 9.4.

Rheingold Н. Transcript of "Говард Рейнгольд о сотрудничестве".

URL:https://www.ted.com/talks/howard_rheingold_on_collaboration/transcript?language=ru (дата звернення: 04. 10. 2018).

Робоча книга з аналізу політики

Етап 7: Рішення! - Рівний обмін

(Even Swaps)

1. Прийняття рішення

- **Вся інформація, має бути викладена в матриці.**
- **найвищі оцінки для кожного критерію виділені зеленим кольором; найменші - виділені червоним (а середні - жовті).**
- **Робоча таблиця допоможе вам у процесі усунення домінуючих та фактично домінуючих альтернатив, спочатку**

базуючись лише на ваших балах, а потім шляхом рівного обміну.

- Щоб виконати рівний обмін, вам потрібно буде вказати скориговані результати та оцінки в зелених клітинках праворуч; але спочатку проігноруйте ці зелені клітини та пройдіться кроками нижче, щоб побачити, чи потрібні рівні обміни.

Практичне заняття 10

Обговорення 10.1

Боротьба з корупцією.

Курс Courses.prometheus.org.ua. (2018). Боротьба з корупцією. [online].

Завдання 1.

1. На сайті cost.ua порахувати, скільки податків ви сплачуєте державі.
2. Проаналізувати податки з чеків.
3. Скласти Тест 1.
4. Прочитати статтю "Простий рецепт подолання корупції в Україні".
5. Проглянути рекомендований список джерел та побачити там схеми політичної, побутової та адміністративної корупції.

Обговорення 10.2

Корупція у обраній вами сфері публічної політики.

Варіанти боротьби та протидії

Обговорення 10.3

Відкритий уряд: журналістські розслідування та корупційні справи

Практичне заняття 11

Обговорення 11.1

Конституційна основа адміністративно-територіального устрою та місцевого самоврядування в Україні, базове законодавство та тенденції до його змін

Обговорення 11.2

Органи та посадові особи місцевого самоврядування:
повноваження та способи діяльності

Практичне заняття 12

Обговорення 12.1

Міське самоврядування та децентралізація в Європі
Історія реформ адміністративно-територіального устрою
та становлення місцевого самоврядування в Україні

Обговорення 12.2

Стратегії міського планування і міського розвитку
Управління містами. Міська демократія

Обговорення 12.3

Orofino A. It's our city. Let's fix it. URL:
https://www.ted.com/talks/alessandra_orofino_it_s_our_city_let_s_fix_it
(дата звернення: 04. 10. 2018).

Ознайомлення з літературою 12

1. Закон України. Про засади державної регіональної політики
2. Регіональне управління : підручник / за заг. ред. Ю. В.Ковбасюка, В. М. Вакуленка, М. К. Орлатого. К. : НАДУ, 2014. 512 с.

Практичне заняття 13

Обговорення 13.1

Інституції місцевого економічного розвитку громад: роль в системі регіонального розвитку, функції та приклади діючих ІМЕР

Обговорення 13.2

Бюджетний процес: поняття, принципи та етапи

Обговорення 13.3

Співробітництво територіальних громад, можливості та особливості

Проблеми, які виникають в ході реформи, віруси дестабілізації. Перспектива завершення реформи.

Обговорення 13.4

Meslin D. The antidote to apathy. URL: https://www.ted.com/talks/dave_meslin_the_antidote_to_apathy (дата звернення: 04. 10. 2018).

Обговорення 13.5.

Техніки партиципації

Ознайомлення з літературою 13

Управління сучасним містом : підручник / за ред. В. М.Вакуленка, М. К.Орлатого. К. : НАДУ, 2008. 632 с.

Практичне заняття 14

Обговорення 14

Особливості процесів вироблення і здійснення державної політики в Україні

Ознайомлення з літературою 14

Міське самоврядування в Україні: теорія і практика. Посібник для депутатів місцевих рад та сільських, селищних, міських голів / Б.А. Руснак. Одеса, 2011. 536 с.

Практичне заняття 15

Завдання 15.1.

1. Складіть порівняльну таблицю двох державних служб країн Європи і дайте їх оцінку з урахуванням пріоритетів відповідності, які представлені SIGMA.

2. Проаналізуйте сучасний стан розвитку державної служби на основі зауважень SIGMA.

3. На конкретному прикладі діяльності органу державної виконавчої влади чи органу місцевого самоврядування проаналізуйте нормативно-правове забезпечення його функціонування та внесіть пропозиції щодо його вдосконалення відповідно до завдань та етапів проведення адміністративної реформи.

4. З метою узагальнення досвіду розвитку вітчизняної системи державної служби визначте переваги і недоліки цього досвіду й основні шляхи реформування державної служби.

Ознайомлення з літературою 15

1. ЧАСТИНА III. Сучасні моделі державної служби: міжнародний досвід і тенденції розвитку. РОЗДІЛ 10. Європейські стандарти публічної служби та модернізація системи державної служби України. *Державна служба* : підручник : у 2 т. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України ; редкол. : Ю. В. Ковбасюк (голова), О. Ю. Оболенський (заст. голови), С. М. Серьогін (заст. голови) та ін. К. ; Одеса : НАДУ, 2012. Т. 1. 372 с.
2. Ю. Ганущак. Реформа територіальної організації влади / Швейцарсько-український проект «Підтримка децентралізації в Україні – DESPRO». К. : ТОВ «Софія-А». 2013. 160 с.

ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ

Оцінювання результатів *поточної роботи* (завдань, що виконуються на практичних, семінарських, лабораторних, індивідуальних заняттях та консультаціях, результати самостійної роботи студентів) проводиться за такими критеріями:

Розрахункові завдання, задачі, лабораторні роботи (у % від кількості балів, виділених на завдання із заокругленням до цілого числа):

0% – завдання не виконано;

40% – завдання виконано частково та містить суттєві помилки методичного або розрахункового характеру;

60% – завдання виконано повністю, але містить суттєві помилки у розрахунках або в методиці;

80% – завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки (розмірності, висновки, оформлення тощо);

100% – завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

Ситуаційні вправи, конкретні ситуації та інші завдання творчого характеру (у % від кількості балів, виділених на завдання із заокругленням до цілого числа):

0% – завдання не виконано;

40% – завдання виконано частково, висновки не аргументовані і не конкретні, звіт підготовлено недбало;

60% – завдання виконано повністю, висновки містять окремі недоліки, судження студента не достатньо аргументовані, звіт підготовлено з незначним відхиленням від вимог;

80% – завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки не системного характеру;

100% – завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

Позитивні оцінки виставляються тільки тим студентам, які виконали всі види навчальної роботи, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни і набрали за результатами поточного контролю не менше 60 балів.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Політична аналітика в державному управлінні : навч. посіб. / С. О. Телешун, Ю. Г. Кальниш, І. В. Рейтерович, О. Р. Титаренко. К. : НАДУ, 2012. 228 с.
2. Державне управління : підручник: у 2 т. / Нац. акад. держ. упр. при Президентіві України; ред. кол.: Ю. В. Ковбасюк (голова), К. О. Ващенко (заст. голови), Ю. П. Сурмін (заст. голови) [та ін.]. К. ; Дніпропетровськ : НАДУ, 2012. Т. 1. 564 с.
3. Пірен М. І. Публічна політична діяльність : навч. посіб. / М. І. Пірен. К. : НАДУ, 2009. 288 с.
4. Євтушенко О. Н. Державне управління (Основи теорії державного управління) : навчальний посібник у трьох частинах / О. Н. Євтушенко, В. І. Андріяш. Миколаїв : Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2013. ISBN 978-966-336-273-1. Ч. 1. Основи теорії державного управління. 2013. 268 с.
5. Кньопфель П., Ларю К., Варон Ф., Малишева Н.. Аналіз і пілотаж публічної політики / переклад з французької. К. : Алерта, 2010. 424 с.

6. Публічне управління та адміністрування в умовах інформаційного суспільства: вітчизняний і зарубіжний досвід : монографія / За заг. ред. Сергія Чернова, Валентини Воронкової, Віктора Банаха, Олександра Сосніна, Пранаса Жукаускаса, Йоліти Ввайнхардт, Регіни Андрюкайтене; Запоріж. держ. інж. акад. Запоріжжя : ЗДІА, 2016. 606 с.
7. хабардокс. (2015). Посібник з журналістики даних - безкоштовна онлайн-версія у вільному доступі. URL: <https://habardocs.org/blog/2015/3/6/rwazls34qbswcuamxiz2h0hge4qdwv> (дата звернення 18 лютого 2023).
8. Shynkaruk A.L. DIGITAL COMMUNICATIONS OF PARTICIPATORY BUDGET CAMPAIGNS IN REGIONAL CENTERS OF UKRAINE // International Journal of New Economics, Public Administration and Law 2(4) 2019
9. Shynkaruk A. L. Chapter 5: Foreign Mass Media and Political Crises of Modern Ukraine] in The Politics and Complexities of Crisis Management in Ukraine. A Historical Perspective Edited by Gregory Simons, Mykola Kapitonenko, Viktor Lavrenyuk, Erik Vlaeminck 2018 – Routledge, 248 pages
10. Шинкарук А. Л. Розділ XII Комунікаційні стратегії онлайн / Посібник *Як гартувалися комунікації (як гартуються комунікації)*. К. 2021.
11. Шинкарук А. Л. Сталий розвиток громад в умовах війни. Внутрішні резерви і міжнародні можливості. *Сучасний стан України в умовах війни: інформаційна політика, територіальні громади* : монографія / Тихончук Л. Х., Маланчук Л. О., Антонова С. Є. та ін. [Електронне видання]. Рівне : НУВГП, 2023. 388 с. С.60–85. URL: <https://ep3.nuwm.edu.ua/26095/> .

Інформаційні ресурси в Інтернет

1. “Децентралізація в Україні – теорія та практика. URL: https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:Prometheus+DC101+2017_T4/about

2. Основи державної політики. URL:
https://courses.prometheus.org.ua/courses/Prometheus/GOV101/2015_T2/about
3. Ефективний бюджетний процес в органах місцевого самоврядування. URL:
https://edx.prometheus.org.ua/courses/course-v1:AMU+BP_101+2017_T1/about
4. Створення інституцій місцевого економічного розвитку громад. URL:
https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:AMU+INST101+2017_T4/about
5. Урбаністика: сучасне місто. URL:
https://courses.prometheus.org.ua/courses/IRF/URBAN101/2015_T1/about
6. Боротьба з корупцією. URL:
https://courses.prometheus.org.ua/courses/NAUKMA/ANTICOR101/2015_T2/about